

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОГРАМА РАДА

ЛАБОРАТОРІЯ
ЗАКОНОДАВЧИХ
ІНІЦІАТИВ
www.cerbrinet.org.ua

Бюджетний процес США

Інформаційна довідка, підготовлена
Європейським інформаційно-
дослідницьким центром на запит
народного депутата України

У Сполучених Штатах Америки всі 50 штатів формально наділені автономними правами в галузі фінансів.

Кожен із штатів самостійно складають, затверджують і виконують свої бюджети, які ні за доходами, ні за видатками не входять у федеральний бюджет країни.

Певною мірою вони самостійні у визначенні обсягу бюджетів, структури витрат і доходів.

Федеральна влада не уповноважена прямо контролювати бюджети штатів. Влада штатів не звітує перед федерацією про стан фінансів і бюджету.

У більшості штатів складанням бюджету керує глава виконавчої влади. Виконують цю роботу підлеглі йому фінансові органи. Кошторис витрат розробляють бюджетні та фінансові бюро, а кошторис доходів - податкові та інші органи. Проект бюджету направляється в місцеві законодавчі органи.

Найбільшими видатками бюджетів штатів є витрати на освіту - 35%, соціальне забезпечення - 13%, охорону здоров'я - 9%, дорожнє господарство, охорону природи, житлове будівництво, комунальне господарство.

Основним джерелом доходів бюджетів штатів, як і федерального бюджету, є податкові надходження. У післявоєнні роки в складі податкових доходів помітно зросла роль прибуткового податку з населення і обов'язкового внеску до фондів соціального страхування. Сьогодні вони становлять більше 30%.

Іншим важливим джерелом доходів є податок на продаж - 29%. Індивідуальний прибутковий податок становить 17%. Брак власних коштів штатів покривається за рахунок фінансової підтримки з федерального бюджету - 23% від дохідної частини і надходжень з бюджетів місцевих органів влади - 1,5%.

Важливе місце в системі державних фінансів належить спеціальним фондам США, які функціонують відокремлено як самостійні фінансово-кредитні установи. Доходи цих фондів формуються за рахунок податкових і не податкових надходжень, також за рахунок коштів федерального бюджету.

Найбільш значними є *фонди соціального страхування*.

До основних загальнонаціональних систем (фондів) соціального страхування та забезпечення відносяться страхування по старості, у зв'язку з втратою годувальника та страхування здоров'я. Крім того, існує страхування по безробіттю, по тимчасовій

непрацездатності і, нарешті, система державної допомоги людям похилого віку, інвалідам і нужденним. На додаток до цього є досить урізані системи родинних допомог, які частково фінансуються федерацією, але перебувають у віданні влади штатів і місцевих органів.

Також у США в залежності від цілей використання виділяють такі спеціальні фонди:

Економічні фонди, призначені для регулювання господарського життя. До них належать інвестиційні, кон'юнктурні, фонд перебудови і розвитку і т.д. Кошти цих фондів спрямовуються на фінансування приватних компаній і малорентабельних державних підприємств, особливо в періоди циклічних криз. Допомога представляється у формі безоплатних субсидій та пільгових кредитів;

Науково-дослідницькі фонди, що використовуються для фінансової підтримки наукових досліджень в промисловості, будівництві, а також утримання державних наукових центрів, що здійснюють розробку фундаментальних досліджень;

Військово-політичні фонди - резерви, що перебувають головним чином в розпорядженні президента США, за рахунок яких фінансуються додаткові цільові заходи, мають особливу важливість. У США до них відносяться особисті (секретні) фонди федерального бюджету. З них фінансують секретні великомасштабні науково-технічні проекти.

Інші фонди.

Таким чином, спеціальні фонди США мають цільовий характер і формуються за рахунок податкових і неподаткових надходжень та за рахунок коштів федерального бюджету.

Бюджети деяких штатів складають і затверджують на 2 роки.

Штати	Бюджет/млн.дол	Термін реалізації
Каліфорнія	247	2016-17
Нью Йорк	142	2015-16

<i>Техас</i>	99,7	2015
<i>Іллінойс</i>	87,4	2015
<i>Вашигтон</i>	83,4	2013-15
<i>Флорида</i>	77,1	2014-15
<i>Міннесота</i>	71,3	2013-15
<i>Вісконсін</i>	70,4	2013-15
<i>Кентукі</i>	66	2014-16
<i>Орегон</i>	62,7	2013-15
<i>Мічиган</i>	53,2	2015
<i>Вірджинія</i>	47	2015
<i>Північна Кароліна</i>	41,2	2014-15
<i>Мериленд</i>	40,4	2015
<i>Арканзас</i>	37,5	2015
<i>Массачусетс</i>	36,5	2015
<i>Арізона</i>	32,6	2016
<i>Теннессі</i>	32,6	2014-15
<i>Нью Джерсі</i>	32,5	2015
<i>Огайо</i>	31,7	2015
<i>Луїзіана</i>	29,1	2015
<i>Пенсильванія</i>	29	2014-15
<i>Алабама</i>	28,5	2014
<i>Міссурі</i>	27	2015
<i>Колорадо</i>	26,4	2015-16
<i>Південна Кароліна</i>	23,6	2014-15
<i>Джорджія</i>	20,8	2015
<i>Конектикут</i>	19,8	2016
<i>Індіана</i>	15,4	2016
<i>Канзас</i>	15,4	2015
<i>Нью Мехіко</i>	15	2015
<i>Юта</i>	13,5	2015
<i>Гаваї</i>	12,9	2016
<i>Західна Вірджинія</i>	12,2	2015
<i>Монтана</i>	10,9	2014-15
<i>Небраска</i>	9,7	2014-15
<i>Аляска</i>	9,5	2016
<i>Вайомінг</i>	9,3	2015-16
<i>Невада</i>	9	2014-15
<i>Род-Айленд</i>	8,8	2015
<i>Айова</i>	8,2	2015
<i>Мен</i>	8,1	2014-15
<i>Оклахома</i>	7,2	2015
<i>Айдахо</i>	6,9	2016
<i>Північна Дакота</i>	6,9	2013-15
<i>Міссісіпі</i>	6,1	2015
<i>Нью-Гемпшир</i>	5,4	2015

Штат Каліфорнія має найбільший бюджет серед штатів Америки, такий бюджет складається згідно з потребами штату, відповідно у штаті Каліфорнія найбільші витрати з бюджету.

Витрати бюджету штату Каліфорнія (млн.дол.)

<i>Середня освіта</i>	48,337,113
<i>Вища освіта</i>	14,489,069
<i>Охорона здоров'я та соціальна сфера</i>	52,472,815
<i>Витрати на реабілітацію</i>	12,676,778
<i>Транспорт</i>	11,272,158
<i>Природні ресурси</i>	5,508,808
<i>Охорона навколишнього середовища</i>	3,302,552
<i>Підтримка бізнесу та споживача</i>	1,559,667
<i>Забезпечення населення працею</i>	905,378
<i>Управлінські операції</i>	933,676
<i>Головне управління штатом</i>	6,960,899
<i>Правозахисна сфера</i>	6,284,153

Найбільше витрат із бюджету штату Каліфорнія йде на розвиток та підтримку середньої освіти.

Використанні джерела

1. Office of Management and Budget | The White House [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.whitehouse.gov/omb/>
2. Whitehouse [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.whitehouse.gov/>
3. Ballotpedia [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ballotpedia.org/Alabama_state_budget_and_finances
4. Statebudgetsolutions.org [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.statebudgetsolutions.org/publications/detail/promises-made-promises-broken-the-betrayal-of-pensioners-and-taxpayers#ixzz2dr0H1zwt>
5. Ballotpedia [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ballotpedia.org/State_Budget_Solutions

*Інформацію підготувала Оксана Савчук,
аналітик ЄІДЦ*